

Sveriges Ingenjörer

Snabbspår för nyanlända inom fastighetsbranschen

Bakgrund

De nyanlända med teknisk kompetens är intressant för fastighetsbranschen då det är svårt i dagsläget att rekrytera tekniker och ingenjörer. Fastighetsbranschen konkurrerar dessutom med andra branscher som exempelvis industrin och byggbranschen vilket gör att fastighetsbranschen som är en mindre bransch inte alltid finner rätt kompetens.

Vanligt är att fastighetsbranschen rekryterar inom branschen. Detta är ett stort rekryteringsproblem inom ett område som kommer att behöva rekrytera ca 11 000 inom de kommande 10 åren.

Branschen betonar också att inte bara utbildningen utan även arbetslivserfarenheten krävs för anställning inom branschen. Inom just fastighetsbranschen läggs en stor vikt vid erfarenhet och mognadsgrad.

Branschen ser därför behov av nya vägar till rekrytering. Branschen anser dessutom att det är viktigt att bostadsbolagens egen personal speglar boendes bakgrund.

Cirka 2 200 personer inom etableringsuppdraget finns registrerade i Arbetsförmedlingens matchningssystem som arbetssökande inom fastighetsbranschen. Inom målgruppen finns exempelvis

- 200 drifttekniker
- 90 fastighetsskötare
- 200 ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning
- 80 installations- och servicetekniker.

Syfte

Inom ramen för snabbspåren har arbetsmarknadens parter och berörda myndigheter gemensamt åtagit sig att presentera **förslag som möjliggör för nyanlända fastighetstekniker och ingenjörer att snabbare få tillträde till den svenska arbetsmarknaden.**

Det gemensamma uppdraget i snabbspåret går ut på att identifiera hinder som försvårar eller försenar nyanländas inträde på arbetsmarknaden och ta fram konkreta förslag som skapar snabbare vägar in på arbetsmarknaden.

Fastighetstekniker

Ny branschmodell

Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd har tagit fram **FAVAL, en branschvalidering med fokus på yrkesrollen fastighetstekniker** och den nivå av kompetens som motsvarar fastighetstekniker.

Flera yrkesroller kommer följa, exempelvis fastighetsskötare och fastighetsvärd. Modellen består av **ett teoretiskt och ett praktiskt prov**. Den praktiska delen innehåller arbetsmoment som bedömer reell kompetens.

Valideringen utförs av ackrediterade utförare på "testcentra" i med behöriga testledare. Testcentra finns lokaliserade runt om i landet för bästa tillgänglighet men som arbetar med en enhetligt med bedömning. Arbetsförmedlingen upphandlar valideringstjänsten på central nivå som ska kunna användas för nyanlända personerna, med erfarenhet/ utbildning inom branschen. Leverantörerna som Arbetsförmedlingen upphandlar har branschens godkännande för att använda modellen.

Anpassad valideringsmodell för nyanlända som har utbildning eller erfarenhet som efterfrågas i Sverige

Genom att anpassa branschvalideringen kan modellen användas för validering av nyanlända fastighetstekniker.

Snabbspår för fastighetstekniker skulle kunna beskrivas enligt följande:

1. Identifiering. Självskattning som Arbetsförmedlingen tillhandahåller översatt till olika språk.
2. Deltagarens kunskaper bedöms på en *befintlig arbetsplats* av en handledare med stöd av tolk vid behov. Detta steg görs i form av en praktik kallad *Yrkeskompetensbedömning* där ett handledararvode från Arbetsförmedlingen utgår till.
3. Vid behov kompletteringsutbildningar av Arbetsförmedlingens upphandlade leverantörer av arbetsmarknadsutbildning mot fastighetstekniker.
4. Kompetenskartläggning med fördjupad yrkeskartläggning. Yrkeskartläggningen är ett webbaserat kunskapstest och praktiskt prov – översätts till flera språk än svenska (arabiska, engelska).
5. Bedömning enligt branschkrav mot intyg med kompletteringsutlåtande som synliggör eventuella kompletteringsbehov och säkerställer en personlig utvecklingsplan för kompletteringsutbildning.
6. Certifiering enligt branschkrav.

Valideringsprocessen ska kunna ske parallellt med yrkessvenska.

Ingenjörer

Parterna ser ett behov av att även fokusera på nyanlända ingenjörer inom branschen. Parterna önskar också utökad stöd från Arbetsförmedlingen när det gäller urval, kartläggning och matchning av arbetssökande ingenjörer.

Bedömning från Universitet-och Högskolan

Universitets- och högskolerådet (UHR) är den myndigheten som bedömer utländska utbildningar. UHR lämnar yttrande angående nivå, omfattning och innehåll samt vilken svensk utbildning/examen som den utländska utbildningen motsvarar. I uppdraget ingår vidare att kontrollera handlingarnas äkthet.

Förslag på snabbspår för ingenjörer inom fastighetsbranschen

Snabbspåret inom fastighetsbranschen för ingenjörer innebär att Arbetsförmedlingens olika insatser kan användas och göras parallellt t.ex. yrkeskompetensbedömning, yrkessvenska och kompletterande arbetsmarknadsutbildningar. Målsättningen är att arbetssökande med utbildning och/eller erfarenhet erhåller den kompletteringsutbildning som behövs för att bli anställningsbar.

Snabbspår skulle därmed kunna se ut på följande sätt:

Steg 1. Snabbspåret inleds med en *självskattning* hos Arbetsförmedlingen som den arbetssökande gör på sitt hemspråk och som påbörjar kartläggningen av kompetensen. Individens får därmed ett verktyg för att själv jämföra sin kompetens med det som krävs på den svenska arbetsmarknaden. Examensbevis, som bevisar avslutad examen skickas till Universitet- och Högskolerådet för bedömning.

Steg 2. Matchning mot arbetsgivare.

Steg 3. Deltagarens kunskaper bedöms på en *befintlig arbetsplats* av en handledare med stöd av tolk vid behov. Detta steg görs i form av en praktik kallad *Yrkeskompetensbedömning* där ett handledararvode från Arbetsförmedlingen utgår till arbetsgivaren.

En bedömning och utbildningsplan upprättas av ansvarig handledare på arbetsplatsen. Utbildningen är teoretisk med de praktiska momenten är arbetsplatsförlagd på företaget som åtagit sig att handleda på arbetsplatsen.

Steg 4. Parallellt med en Yrkeskompetensbedömning och praktik synliggörs behov av Kompletterande utbildningar som arbetsförmedlingen tillhandahåller i form av arbetsmarknadsutbildningarna Ingenjörsmoduler med inriktning bygg, fastighet och kontrollansvar. Personer med grundläggande kunskaper i svenska språket, kan kombinera utbildningen med Svenska för Invandrare (SFI) eller yrkessvenska innan och/eller parallellt med utbildningen.

Vid behov av kan utbildningsleverantören anlita tolk. Arbetsförmedlingen står för kostnaderna.

Exempel på moduler att välja bland

- Arbetsmiljö
- Ledarskap
- Kommunikation
- Säkerhet (brand, skalskydd och utemiljö)
- Juridik entreprenad
- Juridik fastighet (fastighetsrätt, hyresrätt)
- Ritteknik, ombyggnader, lokalanpassningar och anläggning

- Anläggningsteknik
- Byggteknik
- Bygglagstiftning för byggare (PBF, BBR, PBL, AMA inkl. kännedom om andra lagar/förordningar kopplade till detta, till exempel lagen om byggfelsförsäkring, Avfallsförordningen mm)
- Konstruktion (statik, hållfasthetslära mm)
- Kalkylering (budget, investeringar och anbud)
- Styr- och reglerteknik
- Energieffektivisering (energiplaner, analyser, energioptimering)
- Energieffektivisering av befintlig bebyggelse
- Installationssamordning

Insatser från parterna

- Arbetsmarknadens parter ser över hur man kan säkerställa praktik- och yrkeskompetensbedömningsplatser samt medverka till kunskapsspridning och regional och lokal förankring av yrkeskompetensbedömning
- Tillsammans med Arbetsförmedlingen skapa strukturer för lokalt och regionalt samarbete
- Sprida information till parternas medlemmar om snabbspåret och de insatser som kommer att användas.

Insatser från Arbetsförmedlingen

- Självskattning på elva språk.
- Kvalitativ matchning
- Tolk vid yrkeskompetensbedömning vid behov
- Kompletteringsutbildningar i form av arbetsmarknadsutbildning.
- Skapa strukturer nationellt/regionalt för uppföljning och utvärdering.
- Ersätter arbetsgivare med merkostnadsersättning för praktikinsatsen Yrkeskompetensbedömning (handledararvode- YKB) på 800kr/dag under max 3 veckor. Yrkeskompetensbedömning kan kombineras med en praktiktid.
- Ersätter arbetsgivare med merkostnadsersättning för praktikinsatsen *Yrkeskompetensbedömning* (handledararvode- YKB).